

Uunga

Inatsisartut Ilaqutariinnermut Peqqissutsimullu Ataatsimiititaliaat
Siulittaasoq Martha Lund Olsen

10-05-2017

Sags nr. 2017 - 10092

Akt. id. 5337749

Meeqqanut inuusuttunullu suliassa qarfinni suliassat amerlassusaat pillugit paasisutissiineq pillugu Inatsisartut Ilaqutariinnermut Peqqissutsimullu Ataatsimiititaliaata apeqqutaannut akissut

Apeqqutinut qujanaq.

Postboks 260

3900 Nuuk

Tlf. (+299) 34 50 00

Fax (+299) 34 66 66

E-mail: iniian@nanoq.gl

www.naalakkersuisut.gl

1. Sunniutissat misilittaga qarfi umallugit uuttortarnissaannullu suli at amerlassusaat aalajangersaanissaq pillugu misiligutitut suliniummik aallartitsisoqassaaq suli at amerlassusaat pillugit nassuiaammi allassimavoq.

Misiligutit suliniutigineqartussat taaneqartoq qaqugu aallartinneqassava, kommunit, illoqarfiit nunaqarfiillu suut suliniutigineqartumut akuutinneqassappat aammalu kommuninut illoqarfinnut nunaqarfinnullu piumasaqaataassappat?

Soorlu meeqqanut inuusuttunullu suliassa qarfinni suliassat amerlassusaat pillugit nassuiaammi takuneqarsinnaasoq, meeqqanut inuusuttunullu suliassa qarfinni suliassat amerlassusaannik aalajangiisinnaaneq pillugu sulineq aallartinneqassaaq misiligummik suliniutip aallartinneqarneratigut, tassani suliniutip ingerlanerani illoqarfinni ataatsimi imaluunniit arlalinni misiliffiusuni suliassat amerlassusaannut missingersuutit atulersinneqartussaallutik.

Misiligummik suliniut aallartinneqassaaq, sulinitip aallaaserineqarnera tunuliaqutaralugu, soorlu Isumaginninnermut, Ilaqutariinnut, Naligiissitaanermut Inatsisinillu Atuutsitsinermut Naalakkersuisoqarfimmit suli aq aallartinneqarsimasoq. Suli tigussaasunik isumaqatigiissuteqartoqanngilaq, illoqarfiit sorliit misiligummik suliniummut peqataassanersut, aprili 2017-imi kommunimut qinersineq utaqqineqarsimammat.

2. Misiligutitut suliniutigineqartumut aningaasat qanoq amerlatigisut immikkoortinneqassappat aningaasallu suminggaanniissappat?

Misiligummik suliniummut maannakkut aningaasaliissutinik aalajangersimasunik immikkoortitsisoqarnikuunngilaq. Naatsorsuutigineqarpoq misiligummik suliniut

Naalackersuisoqarfiup aamma kommunit aningaasaqarnikkut killigititaasa pioreersut iluani aningaasalersorneqarsinnaassasoq.

3. Atorfiit nutaat pilersinniarneqarpat qassillu?

Meeqqanut inuusuttunullu suliassaqaqfinni suliassat amerlassusaat pillugit paasissutissiinermi takuneqarsinnaavoq, kisitsisinut innersuunneqartunut naleqqiullugu sullissisut ullumikkut suliassanik amerlanerujussuarnik suliaqartut, taamaammallu naatsorsuutigineqartariaqartoq misiligummik suliniut sullissisunik kinguneqarnissaa.

Suliniutip inaarutaasumik allaaserineqarnera aamma illoqarfiit sorliit misiligutaasumik illoqarfiussanersut pillugit maannakkut aalajangertoqarsimangimmat, atorfinnik amerlanernik pisariaqartitsineq suli paasineqanngilaq.

4. Atorfiit pineqartut suminggaanniit pissarsiarineqassappat, aammalu meeqqanut inuusuttunullu tunngasuni sullissisooreersunik 55-usuni aallertoqannginnissaa, taamaalilluni kommunit ingerlatsivii artukkerneqareersut pineqartunik amigaateqalinnginnissaat qulakkearniarneqarpa?

Maannakkut misiligummik suliniut qanoq naammassineqassanersoq taamaalillunilu aamma misiligummik suliniummut meeqqanut inuusuttunullu kommunini suliassaqaqfinni suliassanik suliarinnittarnerup saniatigut suleqatissaasinnaasut sumit aaneqassanersut suli paasinarsinngilaq.

Meeqqanut inuusuttunullu suliassaqaqfik pillugu paasissutissiinermi allaaserineqartutut suliassat amerlassutisaattut missingersuutip aalajangiunneqarnera suliffiup suliffikkuminarnerulernissaanut sunniuteqarnissaa ilimanartorujussuuvoq. Naatsorsuutigineqassaaq taassuma kinguneratut sunniutaassasoq, sullissisoq pisariaqartitaminiq piffissaqalissasoq pitsaaliuinerulluni aamma sulinissaminut tunngasumik annertunerusumik sulisinnaanerminut, taamaalillunilu suliap nuannersua qulakkeerneqassalluni. Ilimagineqarpoq tamanna sullissisunik ilinniarsimasunik kajungilersitsisinnaassasoq, maanna sulisunut kommunini meeqqanut inuusuttunullu suliassaqaqfimmi suliartukkiinerata kinguneranik maannakkut suliassaqaqfinni allani sulissallutik qinersisimasuni.

5. Siunnersuummik siullermeerinermi sullissisussanik 77-inik ingerlaannartumik siunnerfilimmillu atorfinitsitsisoqarsimanginnera eqqumiigalugu saqqummiunneqarpoq, naak uppersarsarneqareeraluortoq amigaatigineqartut nunanillu allanit misilittagaqarfigineqareeraluortoq assigninngitsutigut sullissisut ikinnerusunik suliakkerneqarnerisigut tamanut imminut akilersinnaanerusartoq.

Tamanna oqaaseqarfigisinnaaviuk?

Aallaavittut aningaasaliissutinik eqqortitsineq tulleriiaarinerlu kommuninit akisussaaffigineqarpoq, taamaalilluni meeqqat inuusuttullu ikiorserneqarnissaannut inatsimmi aalajangersakkat malinneqassallutik. Tamanna aammattaaq atuuppoq meeqqat tapersorneqarnissaannut inatsisip nutaap atulersinneqarnerani.

Sullissisut malunnaatilimmik ikinnerusunik isumaginninnerup iluani suliassaqalernerat ajunngitsumik aningaasaliinerusoq Herning Kommunip Sverigesprogram-iata inaarutaasumik nalilersorneqarnerani (Herningmodellen) Det Nationale Institut for Kommuner og Regioners Analyse og Forskning-ip (KORA) avammut saqqummiuteqqammigaani uppersarneqarpoq.

Sullissisut suliaasa ikilinnerisigut faginut arlalinnut tunngasunik suliallit suleqatigiinnerulernerisigullu Herning Kommune-p meeqqanut sumiginnakkanut sullissinini nukittorsarsimavaa iluatsitsilluartumik. Misileraaneq kinguneqarsimavoq, suliassat ingerlanerannik pitsaanerusumik, meeqqat inissinneqartut ikinnerulernerannik – ilutigalugu kommuni aningaasanik sipaaruteqarsimalluni.

Herningmodel-mi siusissukkut aamma pinaveersaartitsilluni suliniuteqarnerit kiisalu sulianik qanittumik malittarinninnerit, aamma upalungaarsaatit meeqqap ulluinnarni atugaannik annikinnerpaamik sunniuteqartartut qinerneqartarnissaat ukkatarineqarput.

Naalakkersuisut neriutigaat, kommunit, misiligummik suliniut aqutigalugu, sullissinermi aningaasaliissutit tulleriiaarnerisa iluaqutissartaasa uppersaataannik tassunga assingusumik peqalissasut, kiisalu kommunit ilumut aningaasaliissutinik sipaartoqarsinnaasoq tamannalu ilutigalugu upalungaarsaatit meeqqap ulluinnarni atugaanik annikinnerpaamik sunniuteqartunik qulakkeerinnissinnaaneq ajornanngitsoq misigissagaat.

6. Kommuinini 77-inik sullissisoqalernissaanut 2018-imut 27-30 mio.-inik imikkut siunertamut atugassanik immikkoortitsisoqarnisaa piviusorsiorpa, taamaaliortoqarsinnaassanngippat suna pequtaava?

Eqqorpoq sullissisunut 77-nut aningaasartuutit 27-30 mio. kr.-nik amerlinerannik kinguneqartussaammat, kisianni sullissisut amerlinerisa iluaqutissartaasa aningaasatigut naliliiffigineqarnerat paasissutissiinermi ilaanngilaq.

Soorlu KORA-p Herningmodel-mik nalilersuinerani takutinneqartoq sullissisut amerlinerat aningaasaliissutinillu amerlanerusunik pisariaqartitsineq imaanngilaq ataqatigiissut. Sullissisut amerlanerusut aamma siusinnerusukkut iliuuseqarluni suliaqarnerup qulakkiissavaa, kommunit upalungaarsimanissamut suliarisassa at annikinnerulissasut taamaalillutillu aningaasartuutinik atuinikinneruffiussasut.

Taamaammat isumaqarpunga suliassaqarfimmi aningaasartuuteqarnerunissamik isumaliutersuuteqartoqalersinnagu Herning Kommuniata misilittagai Kalaallit Nunaanni atorneqarsinnaanersut ilisimasaqarfigissallugu pisariaqartoq. Misiligutitut suliniut tassunga ikiutaasussaavoq.

Inussiarnersumik inuulluaqqusillunga

Sara Olsvig

Isumaginninnermut, Ilaqutariinnut, Naligiissitaanermut Inatsisinillu Atuutsitsinnermut
Naalakkersuisoq